

ОЛАКШИЦЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НОВИХ ЛИЦА -ПРЕДУЗЕТНИЦИ, МИКРО, МАЛА И СРЕДЊА ПРАВНА ЛИЦА-

Законом о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: ЗПДГ) и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: ЗДОСО) прописане су олакшице по основу заснивања радног односа са новозапосленим лицем, и могу да се остваре у виду:

1) Умањења основице пореза и доприноса по основу зараде новонастањеног обвезника (члан 15в ЗПДГ и члан 15а ЗДОСО)

Новонастањени обвезник има право на умањење основице пореза на зараде, по основу радног односа на неодређено време са квалификованим послодавцем. Радни однос мора бити заснован на радном месту за које је потребно посебно стручно образовање и за којим постоји потреба која се не може лако задовољити на домаћем тржишту рада.

Пореска основица пореза на зараде, по овом основу, умањује се за 70%.

Право на умањење основице остварује се за период од пет година од дана закључења уговора о раду.

Право на умањење основице има новонастањени обвезник који се истовремено са заснивањем радног односа или у разумном року по заснивању радног односа, настањује на територији Републике и који испуњава услов да се сматра њеним пореским резидентом по основу центра пословних и животних интереса на територији Републике, односно који се сматра њеним пореским резидентом за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања које Република примењује са другим државама.

Новонастањеним обвезником сматра се обвезник који:

1) у периоду од 24 месеца који претходе дану закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем, није претежно боравио на територији Републике и чија месечна зарада не може бити мања од 217.656 динара;

2) у моменту закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем има мање од 40 година живота, и који је у периоду од 12 месеци који претходе закључењу уговора о раду са квалификованим послодавцем боравио ван територије Републике ради даљег школовања, односно стручног усавршавања. Месечна зарада овог лица не може бити мања од 145.104 динара.

Квалификованим послодавцем сматра се послодавац који је резидент Републике који није повезано лице са послодавцем код кога је новозапослени обвезник био претходно запослен. Квалификованим послодавцем сматра се и било који послодавац резидент Републике, који заснује радни однос са новонастањеним обвезником који је у периоду од 25 година који претходи години у којој заснива радни однос, барем три године на територији Републике Србије имао пребивалиште или центар пословних и животних интереса.

Услови за остваривање ове олакшице прописани су чланом 15в ЗПДГ (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2001/24/1/reg>) и чланом 15а ЗДОСО (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2004/84/7/reg>).

2) Ослобођења од плаћања пореза и доприноса по основу зараде оснивача који су запослени у новооснованом привредном друштву које обавља иновациону делатност (члан 21е ЗПДГ и 45д ЗДОСО)

Новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност и које је уписано у регистар надлежног органа (у даљем тексту: послодавац), може да оствари право на ослобођење од плаћања пореза и доприноса по основу зараде оснивача који су запослени у том новооснованом привредном друштву.

Послодавац може да оствари ослобођење за зараде оснивача исплаћене у периоду од 36 месеци од дана када је основано привредно друштво, за зараде чији износ није виши од 150.000 динара месечно, а уколико је виши онда по основу дела зараде у висини највише до 150.000 динара. Да би користио ову олакшицу послодавац мора бити основан најкасније 31.12.2020. године.

Оснивач, један или више њих, мора:

- имати заснован радни однос са послодавцем (закључен уговор о раду),
- бити пријављен на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања
- током периода за који се остварује ослобођење, имати најмање 5% акција или удела послодавца

Да би користио ову олакшицу, послодавац не сме имати статус повезаног лица ни са једним правним лицем и не сме остваривати више од 30% свог укупног прихода од других лица која се сматрају повезаним са било којим оснивачем.

Ослобођење се односи на „брutto“ зараду која у себи садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде.

Новооснованим привредним друштвом које обавља иновациону делатност, сматра се привредно друштво од чијег оснивања није прошло више од три године, а које претежно обавља иновациону делатност (активности које се предузимају ради стварања нових производа, технологија, процеса и услуга или значајне измене постојећих, а у складу са потребама тржишта) и које испуњава следеће услове:

1) годишњи приход према последњим финансијским извештајима расположивим у време улагања из става 3. овог члана не прелази 500.000.000 динара;

2) од оснивања није расподељивало дивиденде, односно уделе у добити и неће их расподељивати у периоду од три године од дана извршеног улагања из става 3. овог члана;

3) центар пословних активности се налази на територији Републике;

4) није настало статусном променом у складу са законом којим се уређују привредна друштва;

5) у сваком пореском периоду почевши од првог наредног периода од периода у ком је основано и закључно са остваривањем услова из става 3. овог члана:

- трошкови истраживања и развоја чине најмање 15% укупних расхода, или
- висококвалификовани запослени чине више од 80% свих запослених, или
- је власник, односно корисник депонованог ауторског дела или патента које је непосредно повезано са иновационом делатношћу коју обавља.

Услови за остваривање ове олакшице прописани су чланом 21е ЗПДГ (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sqrs/skupstina/zakon/2001/24/1/reg>) и чланом 45д ЗДОСО (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sqrs/skupstina/zakon/2004/84/7/reg>).

Појам новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност дефинисан је чланом 50ј Закона о порезу на добит правних лица (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sqrs/skupstina/zakon/2011/101/4/reg>).

3) Ослобођења од плаћања пореза и доприноса за ПИО по основу зараде квалификованог новозапосленог лица (члан 21ж ЗПДГ и 45ђ ЗДОСО)

Послодавац има право на ослобођење од плаћања пореза и доприноса по основу зараде квалификованог новозапосленог лица, и то:

- за зараде исплаћене у 2020. години – ослобађа се 70% пореза и 100% доприноса за ПИО,
- за зараде исплаћене у 2021. години - ослобађа се 65% пореза и 95% доприноса за ПИО,
- за зараде исплаћене у 2022. години - ослобађа се 60% пореза и 85% доприноса за ПИО.

Послодавац је правно или физичко лице које у периоду од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2022. године са квалификованим новозапосленим лицем закључи уговор о раду и пријави га на обавезно социјално осигурање.

Ослобођење од плаћања пореза и доприноса послодавац може да оствари ако се заснивањем радног односа са квалификованим новозапосленим лицем повећа број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 31. децембра 2019. године.

Ослобођење од плаћања пореза и доприноса може да оствари и послодавац који започне обављање делатности после 31. децембра 2019. године, с тим што послодавац губи право на коришћење овог ослобођења уколико се смањи број запослених код послодавца у односу на дан 31. децембар године у којој је започео обављање делатности.

Квалификовано новозапослено лице је лице које у периоду од 1. јануара 2019. до 31. децембра 2019. године није било осигураник запослени, односно

осигураник самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у том привредном друштву, а које заснује радни однос у периоду од 1. јануара 2020. године до 30. априла 2020. године. Такође, квалификованим новозапосленим лицем сматра се и лице које у периоду од 1. јануара 2019. до 30. априла 2020. године није имало статус осигураника запосленог, осигураника предузетника, односно осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу том привредном друштву, које заснује радни однос у периоду од 1. маја 2020. године до 31. децембра 2020. године.

Услови за остваривање ове олакшице прописани су чланом 21ж ЗПДГ (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sqrs/skupstina/zakon/2001/24/1/reg>) и чланом 45ђ ЗДОСО (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sqrs/skupstina/zakon/2004/84/7/reg>).

Ослобођење може да се користи по основу зараде исплаћене закључно са 31. децембром 2022. године.

4) Ослобођења од плаћања пореза и доприноса по основу зараде оснивача који су запослени у свом привредном друштву, као и по основу личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника (члан 21ђ ЗПДГ и 45г ЗДОСО)

Право на ослобођење има новоосновано привредно друштво, новоосновани предузетник и новоосновани предузетник пољопривредник, који је уписан у регистар надлежног органа, односно организације (у даљем тексту: послодавац), по основу зараде оснивача који су запослени у том привредном друштву, односно по основу личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника.

Ослобођење се остварује у висини 100% пореза и доприноса за зараду оснивача и личну зараду предузетника и предузетника пољопривредника, за зараде чији месечни износ не прелази 37.000 динара, у периоду од 12 месеци од дана када је основано привредно друштво, односно регистрован предузетник и предузетник пољопривредник. Ослобођење се остварује за „нето” зараду која у себи не садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде.

Право коришћења ослобођења има послодавац - привредно друштво, предузетник и предузетник пољопривредник који је основан закључно са 31. децембром 2020. године.

Ослобођење се остварује по основу зараде највише девет оснивача запослених у привредном друштву, као и по основу личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника.

Услови за остваривање ове олакшице прописани су чланом 21ђ ЗПДГ (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sqrs/skupstina/zakon/2001/24/1/reg>) и чланом 45г

ЗДОСО (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2004/84/7/reg>).

5) Ослобођења од плаћања пореза и доприноса по основу зараде новозапосленог лица (члан 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО)

Правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник (у даљем тексту: послодавац), који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, на терет запосленог и на терет послодавца, по основу зараде за новозапослено лице, исплаћене закључно са 31. децембром 2020. године.

Послодавац има право на повраћај плаћених пореза и доприноса, и то:

- 1) 65% ако је засновао радни однос са најмање 1, а највише са 9 новозапослених лица;
- 2) 70% ако је засновао радни однос са најмање 10, а највише са 99 новозапослених лица;
- 3) 75% ако је засновао радни однос са најмање 100 новозапослених лица.

Новозапосленим лицем сматра се лице:

- са којим је послодавац закључио уговор о раду
- које је послодавац пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања
- које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца

Новозапосленим лицем не сматра се лице:

- које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, односно код послодавца који би, да није престао да постоји, био повезано лице са послодавцем код кога новозапослено лице заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Услови за остваривање ове олакшице прописани су чланом 21в ЗПДГ

(доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2001/24/1/reg>) и чланом 45.

ЗДОСО (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2004/84/7/reg>).

6) Ослобођења од плаћања пореза и доприноса по основу зараде најмање два новозапослена лица (члан 21д ЗПДГ и члана 45в ЗДОСО)

Правно лице разврстано у микро и мала правна лица, као и предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник (у даљем тексту: послодавац), који заснује радни однос са најмање два нова лица, има право на повраћај 75% плаћених пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање,

по основу зараде за новозапослено лице, исплаћене закључно са 31. децембром 2020. године.

Ову олакшицу послодавац може да оствари ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених најмање за 2 у односу на број запослених који је послодавац имао на дан 31. октобра 2015. године.

Пореску олакшицу из става 1. овог члана може да користи и послодавац који започне обављање делатности после 31. октобра 2015. године.

Новозапосленим лицем сматра се лице:

- са којим је послодавац закључио уговор о раду
- које је послодавац пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања
- које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца

Новозапосленим лицем не сматра се лице:

- које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, односно код послодавца који би, да није престао да постоји, био повезано лице са послодавцем код кога новозапослено лице заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Услови за остваривање ове олакшице прописани су чланом 21д ЗПДГ (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2001/24/1/reg>) и чланом 45в ЗДОСО (доступно на: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2004/84/7/reg>).